

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

25 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:
președinte -
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Boico Victor
Craiu Nicolae

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de avocatul Balmuş Ștefan în numele inculpatului Ganea Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Ganea Ivan XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 06.09.2016 – 26.01.2018;*
2. *Instanța de apel: 19.02.2018 – 07.03.2018;*
3. *Instanța de recurs: 25.05.2018 – 25.09.2018.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 26 ianuarie 2018, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ganea I. a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 173 Cod penal, la 4 luni închisoare;
- în baza art. 164 alin. (2), lit. c) Cod penal, la 4 ani închisoare;
- în baza art. 155 Cod penal la 6 luni, închisoare;
- în baza art.164 alin. (2) lit. lit. c), g) Cod penal la 4 ani închisoare;
- în baza art. 187 alin. (2), lit. lit. e), f) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare, fără amendă.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, definitiv i s-a stabilit pedeapsa 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului Ganea I. pe un termen de probă de 5 ani, cu obligarea de a repara daunele cauzate în termen de 6 luni, de la intrarea în vigoare a sentinței.

Acțiunea civilă înaintată de XXXXX și XXXXX a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul lui Ganea I. în folosul lui XXXXX prejudiciul material în mărime de 13 000 lei.

S-a dispus încasarea din contul lui Ganea I. în folosul lui XXXXX prejudiciul moral în mărime de 30 000 lei.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul lui Ganea I. în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 2127 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, Ganea I., la 10 mai 2016, aproximativ la ora 13³⁰, aflându-se împreună cu minora XXXXX, a.n. XXXXX, la domiciliul cet. Scifos Iu., situat în XXXXX, având scopul determinării acesteia la acțiuni cu caracter sexual, a dezbrăcat-o de haine și i-a propus să întrețină raport sexual, la care aceasta a refuzat, moment în care a scos telefonul mobil și i-a făcut poze lui XXXXX care era dezbrăcată în lenjerie intimă și a amenințat-o că va plasa pozele pe rețelele de socializare, acțiuni prin care a lezât demnitatea ultimei și a creat o atmosferă neplăcută, degradantă și umilitoare pentru ea.

Ulterior, pe 10 mai 2016, aproximativ la ora 22³⁰, continuându-și acțiunile criminale, după răpirea minorei XXXXX, a.n. XXXXX și transportarea ei cu automobilul de model „Mercedes C”, cu n/î XXXXX, de pe teritoriul taberei de odihnă, situată în XXXXX în apropierea IMSP SP Criuleni, a continuat să o amenințe că va posta pe rețelele de socializare fotografii cu ea dezbrăcată.

Tot el, Ganea I. pe 10 mai 2016, aproximativ la ora 22⁰⁰, aflându-se în stradă în XXXXX, având scopul răpirii lui XXXXX despre care știa cu certitudine că este minoră și care se afla în apropierea gospodăriei tatălui său Ceban S., a apucat-o și contrar voinței, forțat a urcat-o în automobilul de model „Mercedes C”, cu n/î XXXXX, după care contrar voinței ei, s-a deplasat pe teritoriul taberei de odihnă din aceeași localitate unde din motive de gelozie numind-o pe XXXXX cu cuvinte necenzurate i-a aplicat două lovituri cu palma în regiunea feței și împingând-o din nou în interiorul automobilului a transportat-o în apropierea IMSP SP Criuleni.

Tot el, la 22 iunie 2016, aproximativ la ora 23⁴⁰, intenționat, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflându-se în stradă în XXXXX în apropierea gospodăriei cet. Ceban S., fără nici-un motiv i-a aplicat minorei XXXXX, o lovitură cu palma peste față după care a apucat-o de brațul drept, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoze la nivelul brațului drept, după care deschis i-a sustras din mână un telefon mobil de model „Samsung S3”, care valorează 340 Euro, echivalentul a 7480 lei, cauzându-i astfel părții vătămăte o daună materială considerabilă.

Ganea I. pe 11 octombrie 2016, aproximativ la ora 17⁰⁰, aflându-se în stradă în XXXXX, intenționat, având scopul răpirii persoanei despre care știa cu certitudine că XXXXX este minoră și care se afla în apropierea gospodăriei cet. Pleșca V., a capturat-o și contrar voinței, forțat a urcat-o în automobilul de model „Volvo XC 90”, cu n/î XXXXX ce aparține persoanei juridice SRL „Bam Auto Group”, după care contrar voinței ei, a transportat-o la malul râului Nistru la ieșirea din XXXXX spre s. Onițcani, unde fără motive a amenințat-o cu moartea, după care cu un pistol de model necunoscut a efectuat o împușcătură în sus, cauzându-i astfel o stare de teamă și frică enormă.

Tot el, la 11 octombrie 2016, aproximativ între orele 17⁰⁰ și 21⁰⁰, continuându-și acțiunile criminale, după răpirea minorei XXXXX și transportarea ei cu automobilul de model „Volvo”, cu n/î XXXXX în apropierea râului Nistru și după ce a efectuat o

împuşcătură în sus, a ameninţat-o cu moartea pe XXXXX cu arma de foc (pistolul) de model necunoscut, după care i-a pus arma la cap şi a declarat că o împuşcă, ameninţare pe care aceasta a apreciat-o ca una reală.

Acţiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 173 Cod penal - *hărţuirea sexuală, adică manifestarea unui comportament fizic, verbal sau nonverbal, care lezează demnitatea personală ori creează o atmosferă neplăcută, ostilă, degradantă, umilitoare sau insultătoare, cu scopul de a determina o persoană la acţiuni cu caracter sexual nedorite, săvârşite prin ameninţare, constrângere şi şantaj*; art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal - *răpirea persoanei, săvârşită cu bună-ştiinţă asupra unui minor*; art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, cu aplicarea violenţei nepericuloase pentru sănătatea persoanei şi cu cauzarea de daune în proporţii considerabile*; art. 155 Cod penal - *ameninţarea cu omor, adică ameninţarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, dacă a existat pericolul realizării acestei ameninţări*; art. 164 alin. (2) lit. c), g) Cod penal - *răpirea unei persoane, săvârşită cu bună-ştiinţă asupra unui minor şi cu aplicarea armei*.

3. Sentinţa a fost atacată cu apeluri de către procuror şi de reprezentantul legal al părţii vătămate minore XXXXX

3.1. Procurorul, a solicitat casarea acesteia şi pronunţarea unei noi hotărâri de condamnare în baza: art. 155 Cod penal la 1 an închisoare; art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal la 4 ani închisoare; art. 164 alin. (2) lit. c), g) Cod penal la 4 ani închisoare; art. 173 Cod penal la 1 an închisoare; art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 4 ani închisoare. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal a-i stabili lui Ganea I. pedeapsa definitivă de 5 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. Încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 2127 lei.

În motivarea apelului acuzatorul de stat a invocat că pedeapsa stabilită este prea blândă şi nu-şi va atinge scopul de corectare şi reeducare a condamnatului.

La stabilirea pedepsei prima instanţă n-a acordat deplină eficienţă criteriilor generale de individualizare a acesteia, stipulate la art. 75 din Codul penal şi eronat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, fără a ţine cont de personalitatea inculpatului şi anume faptul că acesta a comis mai multe infracţiuni în perioada când organul de urmărire penală investiga o altă cauză penală în privinţa sa. Toate acţiunile sale ilegale au fost îndreptate împotriva unei persoane care nu a împlinit vârsta de 18 ani, totodată, în cadrul şedinţei de judecată s-a stabilit că partea vătămată datorită acţiunilor ilegale a inculpatului a încercat să se sinucidă, circumstanţe care au avut un efect deosebit de negativ asupra stării psihice a acesteia.

La fel, a atras atenţia că, la examinarea circumstanţelor comiterii infracţiunii prevăzute la art. 164 alin. (2) lit. c), g) Cod penal s-a stabilit că inculpatul a ameninţat cu omor partea vătămată cu o armă de foc (pistol) neidentificat, totodată declarând, că după ce o va omorî îşi va pune capăt zilelor. Anume aceste circumstanţe urmau a fi luate în consideraţie, or aceasta caracterizează personalitatea lui Ganea I. şi pericolul social pe care acesta îl reprezintă.

De asemenea, apelantul a considerat că, soluţia instanţei de judecată privind respingerea cererii procurorului de a încasa din contul lui Ganea I. în beneficiul statului

cheltuielile de judecată în mărime de 2127 lei, este nefondată, or, cheltuielile solicitate nu cad sub incidența art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală.

3.2. Reprezentantul legal al părții vătămate minore XXXXX, a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie numită o pedeapsă cu executarea reală a acesteia și admiterea integrală a acțiunii civile, argumentând că pedeapsa stabilită este prea blândă la numirea căreia nu s-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, menționând că, inculpatul a comis mai multe infracțiuni și anume când a început urmărirea penală la 10.05.2016 a răpit-o pe XXXXX, mai apoi la 22.06.2016 deschis sustrage telefonul mobil de la victimă și la 11.10.2016 din nou a răpit victima și a amenințat-o cu moartea.

Apelantul a menționat că, inculpatul Ganea I. mai mult de 2 ani ține în stare de stres, umilire și înjosire toată familia minorei XXXXX Inculpatul a determinat-o pe minora XXXXX să întrețină cu el rapoarte sexuale, deși aceasta avea doar vârsta de 15 ani, ulterior acțiunile lui Ganea I. au determinat-o pe minoră să întreprindă o tentativă de suicid. Prin expedierea a SMS și sunetelor de amenințare și răzbunare atât XXXXX, cât și părinții acesteia au suferit moral, și, ca urmare, deseori au avut nevoie de consultații medicale, au avut de suferit nu doar moral, dar și material pentru tratamentele indicate de instituțiile medicale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018 a fost respins ca inadmisibil apelul declarat de reprezentantul legal al părții vătămate XXXXX, iar apelul declarat de acuzatorul de stat a fost admis, casată parțial sentința atacată și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care lui Ganea I. recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 173, 164 alin. (2) lit. c), 155, 164 alin. (2), lit. c), g), 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, definitiv i s-a stabilit pedeapsa 5 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Ganea I. cheltuielile de judecată în mărime de 2127 lei.

În rest, hotărârea atacată a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, deși prima instanță corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 173; 164 alin. (2) lit. c); art. 155; art.164 alin. (2) lit. lit. c), g) și art. 187 alin. (2), lit. lit. e), f) Cod penal.

Totodată instanța de apel a conchis, că pedeapsa stabilită inculpatului Ganea I. , inclusiv cu aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal este prea blândă și nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale, deoarece prima instanță la stabilirea acesteia nu a ținut cont de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal, nu a luat în considerație gravitatea infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 Cod penal se califică ca infracțiuni mai puțin grave și grave, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei stabilite asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

De asemenea instanța de apel a concluzionat, că dispunând suspendarea condiționată a pedepsei stabilite prima instanță nu și-a argumentat concluzia la acest capitol, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, iar în final a aplicat în mod neîntemeiat prevederile art. 90 Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, Ganea I. a comis o infracțiune mai puțin gravă, prevăzută de art. 173 Cod penal, care a atentat la relațiile sociale cu privire a inviolabilitatea sexuală a persoanei având vârsta de până la 18 ani. Infracțiunea de care se face culpabil inculpatul a fost comisă cu intenție directă, motivul infracțiunii fiind exprimat în năzuința făptuitorului de a-și satisface necesitățile sexuale.

Totodată, Ganea I. a comis infracțiuni grave de răpire a unei minore inclusiv și cu aplicarea armei, cu agravantele stabilite la lit. c), d) alin. (2) al art. 164 Cod penal, care au atentat la libertatea fizică a persoanei (minore), infracțiunile fiind comise cu intenție directă, precum și infracțiunea prevăzută de art. 155 Cod penal - amenințarea cu omor, care, la fel, a fost îndreptată spre partea vătămată minoră, dar și infracțiunea de jaf, însoțită cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Tot aici s-a reținut și faptul, că inculpatul a comis mai multe infracțiuni în perioada, când organul de urmărire penală investiga o altă cauză penală în privința sa. Toate acțiunile ilegale ale acestuia au fost îndreptate împotriva unei persoane care nu a împlinit vârsta de 18 ani, ceea ce scoate în evidență pericolozitatea sporită a acțiunilor lui Ganea I.

La fel instanța de apel a mai menționat că în speță s-a stabilit că partea vătămată datorită acțiunilor ilegale a inculpatului a încercat să se sinucidă, fapt ce denotă că anume aceste circumstanțe s-au răsfrânt negativ asupra stării psihice a minorei.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia, că corectarea și reeducarea inculpatului Ganea I. în vederea neadmiterii pe viitor a unor abateri de la normele penale este posibilă doar cu izolarea lui de societate, iar în acest sens prima instanță nu a acordat o apreciere cuvenită faptului, că inculpatul a comis cu intenție directă cinci infracțiuni, care au atentat la un sistem vast de relații sociale, și anume inviolabilitatea sexuală a persoanei, libertatea fizică și psihică a persoanei, care era și minoră.

4.2. În ceea ce privește cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului, instanța de apel, notificând prevederile art. 3 alin. (1), art. 227, art. 229 Cod de procedură penală, precum și Legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, potrivit căruia alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că „plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat” a fost abrogat, a ajuns la concluzia că, solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea din contul inculpatului Ganea Ivan a cheltuielilor judiciare în sumă de 2127 lei este întemeiată, deoarece aceste cheltuieli au fost suportate în legătură cu asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

În acest context, instanța de apel a menționat că, în prezenta cauză penală au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă de 2127 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare (act cu privire la cheltuielile judiciare pe cauza penală nr. 2016210396 -

64,68 lei (f.d.59, vol. III); raport de expertiză medico-legală nr. 130D din 18.05.2016 - 57 lei, (f.d.52, vol. I); act cu privire la cheltuielile judiciare pe cauza penală nr. 2016218004 -2013,22 lei (f.d. 191, vol. IV).

4.3. Cu referire la apelul declarat de reprezentantul legal al părții vătămate Ceban F., instanța de apel a conchis că acesta este inadmisibil, deoarece a fost declarat de o persoană neîmpuțernicită, or, la data depunerii cererii de apel (12.02.2018) Ceban D. era deja majoră, prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 77 alin. (5) Cod de procedură penală calitatea de reprezentat legal încetează o dată cu atingerea majoratului de către partea vătămată.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o avocatul Balmuș Șt. în numele inculpatului, care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acesteia, cu menținerea sentinței.

În susținerea soluției solicitate a invocat următoarele argumente:

-condamnarea lui Ganea I. de săvârșirea infracțiunilor imputate prin rechizitoriu, este bazată pe interpretarea greșită a probelor, calificarea eronată a faptelor;

-decizia instanței de apel nu conține nici un argument plauzibil ce ar indica că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele necesare agravării situației inculpatului;

- pedeapsa stabilită de instanța de apel este prea aspră, deoarece nu s-a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul prejudiciabil și de pericol social al infracțiunilor săvârșite, de personalitatea inculpatului, care este fără antecedente penale, are loc permanent de muncă, venituri stabile, loc de trai, îngrijește de XXXXX, suportă toate cheltuielile legate de întreținerea ei, s-a căsătorit cu XXXXX, ultima fiind însărcinată;

- prima instanță corect i-a stabilit lui Ganea I. o pedeapsă non-privativă de libertate cu aplicarea art. 90 Cod penal, care este legală și echitabilă.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocatul Balmuș Șt. în numele inculpatului, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

8. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, însă din alte motive decât cele indicate în recurs.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limita temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și formulate în cererea de recurs.

Instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără, însă, a agrava situația condamnatului.

La fel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Analizând textul recursului declarat Colegiul penal lărgit atestă că, argumentele avocatului Balmuș Șt. referitor la nevinovăția inculpatului și încadrarea greșită a faptelor sunt neîntemeiate și declarative, or, sentința de condamnare care a fost adoptată pe baza probelor examinate la faza de urmărire penală nu a fost contestată cu apel atât de inculpat cât și de apărătorul acestuia, astfel aceștia au fost de acord cu încadrarea juridică a faptelor săvârșite și cu condamnarea lui Ganea I.

Sub acest aspect Colegiul penal lărgit reține că, potrivit prevederilor art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Reieșind din prevederile normei penale sus-menționate și ținând cont de faptul că instanța de apel a casat sentința parțial, doar în partea stabilirii pedepsei și încasării cheltuielilor judiciare, rezultă că, avocatul Balmuș Șt. în numele inculpatului dispune de dreptul de a contesta decizia numai sub aceste aspecte, iar solicitările recurentului de a examina cauza în instanța de recurs vinovăția inculpatului sunt neîntemeiate, deoarece sentința nu a fost contestată cu apel în această parte.

În ce privește dezacordul avocatului Balmuș Șt. cu soluția instanței de apel prin care s-a dispus excluderea prevederilor art. 90 Cod penal Colegiul penal lărgit menționează, că instanța de apel și-a argumentat soluția adoptată la acest capitol, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Astfel, potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin. (1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsa luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

După ce a stabilit pedeapsa, continuând operațiunea de individualizare cu privire la executarea acesteia, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată **poate** dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, oferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare a acesteia.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită.

Colegiul penal lărgit ține să sublinieze, că este o prerogativă a instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată va ține cont de

totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga **conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea acesteia, în timpul judecății**, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, reieșind din materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că în cazul întrunirii tuturor condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, acest fapt nu determină apariția unui drept pentru condamnat, deoarece acest drept de aplicare a acestor prevederi este oferit de către legislație instanțelor judecătorești.

Colegiul penal ține să menționeze că în speța discutată, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel corect a concluzionat că prima instanță, dispunând suspendarea condiționată a pedepsei stabilite inculpatului, n-a reținut suficiente temeiuri de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece inculpatul a comis cinci infracțiuni, care potrivit art. 16 Cod penal se califică ca infracțiuni mai puțin grave și grave, precum și de faptul că acesta a săvârșit mai multe infracțiuni în perioada, când organul de urmărire penală investiga o altă cauză penală în privința sa. Toate acțiunile ilegale ale inculpatului au fost îndreptate împotriva unei persoane care nu a împlinit vârsta de 18 ani, fapt care în opinia instanței de recurs denotă că acțiunile lui Ganea I. prezintă un pericol sporit.

În argumentarea acestei concluzii, Colegiul reține circumstanțele și împrejurările în care s-au săvârșit infracțiunile, precum și consecințele care au survenit în urma acțiunilor inculpatului și anume faptul că XXXXX datorită acțiunilor ilegale a lui Ganea I. a încercat să se sinucidă, fapt ce denotă că anume aceste circumstanțe au avut un impact negativ asupra stării psihice a părții vătămate minore.

Ținând cont de toate circumstanțele prezente în speță, Colegiul consideră, întemeiată concluzia instanței de apel, referitor la faptul că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, precum și nu a ținut cont de faptul că inculpatul a comis cu intenție directă cinci infracțiuni, care au atentat la un sistem vast de relații sociale, și anume inviolabilitatea sexuală a persoanei, libertatea fizică și psihică a persoanei, și nejustificat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului Ganea I., deoarece corectarea ultimului este imposibilă fără izolarea de societate, dispunând executării pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Așa dar, Colegiului penal lărgit statuează că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia aplicată inculpatului, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal lărgit constată că pedeapsa stabilită de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale,

corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit ținând cont de prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală care stipulează că, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate fără a agrava situația condamnatului, constată că instanța de apel eronat a conchis asupra necesității încasării din contul inculpatului Ganea I. în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 2127 lei, deoarece potrivit practicii judiciare constante a Curții Supreme de Justiție în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

În dispoziția art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală este stipulat expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Tot aici, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a face trimitere și la prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (în vigoare la acel moment), potrivit cărora plata pentru expertizele judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează, că în cazurile dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

Potrivit materialelor cauzei Colegiul penal lărgit a stabilit că expertiza medico-legală nr. 130 D din 18.05.2016 și expertizele psihiatrico-legale ambulatorie nr.1072a-2016 din 01.12.2016 în privința părții vătămate XXXXX și nr.1065 a-2016 din 29.11.2016 în privința lui Ganea I., au fost dispuse de către organul de urmărire penală în vederea constatării dacă pe corpul părții vătămate persistă careva vătămări corporale, care este mecanismul de producere și gravitatea acestora, precum și în vederea constatării stării psihice a părții vătămate minore și capacitatea acesteia de a percepe corect împrejurările în care a fost comise infracțiunile și de a face declarații despre aceste împrejurări, stării psihice și fizice a bănuitului cu privire la starea de responsabilitate și capacitatea lui de a înțelege acțiunile sale la momentul săvârșirii infracțiunilor, acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării și nu urmează a fi achitate de inculpat.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că cheltuielile în speță au fost suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, prin efectuarea expertizelor judiciare, și astfel reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din contul bugetului de stat, dar nu puse în sarcina inculpatului, din care considerente instanța de recurs a ajuns la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Balmuş Șt. în numele inculpatului, cu casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018, în partea încasării

cheltuielilor judiciare cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acestor solicitări.

9. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Balmuș Ștefan în numele inculpatului Ganea Ivan, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2018, în partea încasării cheltuielilor judiciare, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte, prin care cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul lui Ganea Ivan în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 2127,00 lei, se respinge ca neîntemeiată.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârii atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **25 octombrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor

Judecător

Craiu Nicolae